

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - תצווה קפב.

את חג המצות תשמור, רבי יהודה פתח, (ישעיה ב) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי כמה נחשב הוא. פסוק זה פרשוהו, אכל מה זה חדלו לכם מן האדם? וכי מזהיר לו לאדם להפגע משאר בני אדם אפילו הם גם בן ממנו ומצאו בני אדם שלא יתקרבו אליו כאלו לעולמים? אלא זה פרשוהו במי שמושבים לפתח חבירו להביא לו שלום. ונאנקו בארנו אותו כפסוק אחר, שקתיב (משלי כז) מברך רעהו בקול גדול בברך השבים קלה תחשב לו. ואף על פי שהכל טוב, אכל מה זה חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו? כאן צוה הקדוש ברוך הוא לאדם ומזהיר אותו להשמר מאלו בני אדם שגטו דרכם מברך טוב לדרך רע, ומטמאים נפשם בפטמא התיא האהרת.

שחרי, כשברא הקדוש ברוך הוא לאדם, עשה אותו בדמות עליונה, ונפח בו רוח קדושה, שכלולה בשלש, כמו שפרשנו, שיש בו נפש רוח ונשמה, ועליון מהכל היא הנשמה, שהיא כח עליון לדעת ולשמור ציוני הקדוש ברוך הוא. ואם הנשמה התיא הקדושה מעלה אותה בעבודה אהרת, זה הוא שמטמא אותה, ויוצא מעבודת קונו. מפני ששלשה כחות אלו, פלם אהד, נפש רוח ונשמה משתתפים באהד, והיו אהד, והכל בנגמת הפוד העליון. (ועל זה נאמר (שם יג) הולך את חכמים וגו').

ואם ראינו לזה האדם שהיו בו אלה המדרגות פלן, עד שלא עומדים בקביעות לדעת מי שהוא, במה יתודע (שלא) להתקרב האדם אליו או להתרחק ממנו. (כן אדם שיש בו מדרגות אלו כלם ועומדים קימים, זהו אדם שלם, עבד נאמן לאדונו, וצריך להשתתף בו ולהתחבר בו ללמד דרכים ממנו. ובמה יודע בן אדם לדעת מי הוא להתקרב אליו או להתרחק ממנו, ' ברגזו ממש ידע לו האדם ויודע מי הוא. אם הנשמה התיא הקדושה שומר בשעת רגזו (בא עליה) שלא יעקר אותה ממקומה, שאז יבא תהייה אותו אל זר - זהו בן אדם כמו שצריך, זהו עבד של אדונו, זהו נכר שלם.

ואם האדם ההוא לא שמר לה והוא עקר הקדושה הו העליונה ממקומה לשבן בתוכה הצד האחר - ודאי זהו אדם שמוכר ברבו, ואסור להתקרב אליו ולהתחבר עמו, וזהו (איוב יח) מרף נפשו באפו. הוא מורף ועוקר נפשו בסבת רגזו, ומשיב בתוכה אל זר. ועל זה כתוב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו, שהנשמה הקדושה התיא מורף אותה ומטמא אותה משום אפו. אשר נשמה החליף באפו. כי במה נחשב הוא - עבודה זרה נחשב אותו בן אדם.

ומי שמתחבר עמו ומי שמדבר עמו, כמו שמתחבר בכוכבים ומזלות ממש. מה הפעם? משום שכוכבים ומזלות ממש שורים בתוכו. ולא עוד, אלא שעוקר קדושה עליונה ממקומה, ומשבין במקומה עבודה זרה אל זר. מה אל זר פתיב בו (ויקרא יט) אל תפנו אל האלילים - בנגמת זה אסור להסתכל בפניו.

ואם תאמר, הרי רגזו של חכמים - רגזו של החכמים טוב הוא לכל הצדיקים, שחרי למדנו שהתורה היא אש, והתורה היא מרתיהה אותו, שקתיב (ירמיה כג) הלוא כה דברי פאש נאם ה'. רגזו של חכמים בדרבי תורה. רגזו של חכמים לתת פבוד לתורה, והכל לעבודת הקדוש ברוך

את חג המצות תשמור, רבי יהודה פתח, (ישעיה ב) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי כמה נחשב הוא. התיא קרא אוקמונה. אכל מאי חדלו לכם מן האדם, וכי אזהר ליה לבר נש לאתמנע משאר בני נשא. איה אינין נמי לגביה, וישתכחון בני נשא דלא יקרבו אליו כאלו לעלמין. אלא הא אוקמונה כמאן דאשכים לפתחא דחבריה למינה ליה שלם. ואנא אוקמונא ליה בקרא אהרא, דתיב, (משלי כז) מברך רעהו בקול רב"ז ע"ב) גדול בברך השבים קלה תחשב לו. ואף על גב דכלא שפיר. אכל מאי חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו. התיא פקיד קודשא ברוך הוא לבר נש, ואזהיר ליה לאסתמרא מאינין בני נשא, דסטו ארתיהו מארח טב לארח פיש, ומסאבי נפשיתו בההוא מסאבי אהרא.

התיא בר ברא קודשא ברוך הוא לבר נש, עבד ליה בדיקמונא עלאה, ונפח ביה רוחא (נ"א נשמתא) קדישא, דכליל בתלת כמה דאוקמונא, דאית ביה נפש רוח ונשמה, ועילא מכללא נשמה, דאית חילא עלאה למנדע, ולמטר פקודיו דקודשא ברוך הוא. ואי התיא נשמתא קדישא אעיל לה בפולחנא אהרא, התיא איהו מסאבי לה, ונפיק מפולחנא דמאריה. בגין דתלת חילין אליו, בלהו חר, נפש רוח ונשמה משתתפי בהרא, והיו חר, וכלא בגוונא דרזא עלאה. (על דא נאמר (שם י"ג) הולך את חכמים וגו')

ואי חזינו להאי בר נש, דהו ביה אליו דרגין בלהו. עד לא קיימא בקיומיה למנדע מאן איהו, כמאי אתידע (דלא) לקרבא בר נש בהדיה, או לאתמנעא מניה. (ס"א בר נש דאית ביה דרגין אליו בלהו וקיימא בקיומיה דא איהו גבר שלים עבדא מהימנא דמאריה ובעי לאשתתפא ביה ולאחברא בהדיה למינה אורחוי מניה. ובמאי אתידע בר נש למנדע מאן איהו לקרבא בהדיה או לאתמנעא מניה) ברוגזיה ממש, ידע ליה בר נש, וישתמודע מאן איהו. אי התיא נשמתא קדישא נטר בשעתא דרוגזיה, (אתיא עליה) דלא יעקר לה מאתרהא, בגין למשרי תהייה ההוא אל זר, דא איהו בר נש בדיקא יאות. דא איהו עבדא דמאריה, דא איהו גבר שלים.

ואי ההוא בר נש לא נטיר לה, ואיהו עקר קדושה דא עלאה מאתריה, למשרי פאתריה סטרא אהרא. ודאי דא איהו בר נש דמריד במאריה, ואסור לקרבא בהדיה ולאחברא עמיה, ודא איהו (איוב יח) מרף נפשו באפו. איהו טרוף ועקר נפשיה, בגין רוגזיה, ואשרי בגוניה אל זר. ועל דא פתיב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו, דהתיא נשמתא קדישא טרוף לה, וסאבי לה, בגין אפו. אשר נשמה (דף קפ"ב ע"ב) אהלת באפו. כי במה נחשב הוא. כוכבים ומזלות אתחשבו ההוא בר נש.

ומאן דאתחבר עמיה, ומאן דאשתעי (ס"א משתתף) בהדיה, כמאן דאתחבר בכוכבים ומזלות ממש. מאי טעמא. בגין דכוכבים ומזלות ממש שארי בגוניה. ולא עוד, אלא דעקר קדושה עלאה מאתריה, ושאר פאתריה כוכבים ומזלות אל זר. מה אל זר פתיב ביה (ויקרא יט) אל תפנו אל האלילים, בגוונא דא, אסיר לאסתכלא באפוי. ואי תימא התיא רוגזא דרבנן. רוגזא דרבנן טב איהו לכל סטרוי, דהתיא תנין דאורייתא אשא איהו, ואורייתא קא מרתחא ליה,

הוא הוא הויה, לְכַד נְאָמַר (דברים ד) כי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכֵלָהּ הוּא אֵל קָנָא.

אָבֵל אִם בְּדַבְרִים אַחֲרַיִם, לֹא עֲבוּדַת תְּקוּדָה בְּרוּךְ הוּא זֶה, לְפִי שֶׁבְכָל הַחֲמָאִים שְׁעוּשָׁה הָאָדָם, הִיא לֹא עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ כְּמוֹ זֶה, וְאִסוּר לְהִתְקַרֵּב בְּקִרְבּוֹתָיו שֶׁל זֶה. וְאִם תֹּאמְרוּ, זֶה לְפִי שֶׁעַד הַיּוֹם, שֶׁעֵבֶר וְאַחֵר כִּד תִּזְרֹר - לֹא כִּד. שֶׁבִּינָן שֶׁעֵבֶר הִקְדִּישָׁה שֶׁל נַפְשׁוֹ מִמּוֹנֵוּ וּמִמּוֹמֵוּ, וְאוֹתוֹ אֵל זֶר מִקְפַּח הַמָּקוֹם הַהוּא, מִתְחַזֵּק בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ, חוּץ מִכֹּאֲשֶׁר נִתְּקַר הָאָדָם מִכָּל וְכָל וְעוֹקֵר אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים, וְאַחֵר כִּד מִשְׁתַּדֵּל לְהִתְקַדֵּשׁ וּלְהַמְשִׁיךְ קִדְשָׁה עָלָיו, וְאֵז תְּלֹאֵי וְיִתְקַדֵּשׁ. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, מִתְקַדֵּשׁ מִמֶּשׁ.

אָמַר לוֹ, בֵּא וְרֵא, בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא עוֹקֵר קִדְשָׁה שֶׁל נַפְשׁוֹ, וְשׁוֹכֵן בְּמִקְוָמוֹ הָאֵל זֶר הַהוּא שֶׁנִּקְרָא טְמֵא. נְטִמָּא הָאָדָם וּמִטְמֵא לְמִי שֶׁקָּרַב עִמּוֹ, וְהִתְקַדְּשָׁה הִיא בּוֹרְחַת מִמּוֹנֵוּ. וְכִינּוּן שֶׁבוֹרְחַת מִמּוֹנֵוּ פֶּעַם אַחַת, כָּל מַה שִׁיעֲשֶׂה הָאָדָם עוֹד, לֹא תִּשׁוּב לְמִקְוָמָהּ.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, כְּמָה טְמֵאִים יֵשׁ שְׁמִיטְהֵרִים? אָמַר לוֹ, שׁוֹנֵה טְמֵאָה אַחֲרַת שִׁלָּא יְכוּלָה לְעֲשׂוֹת יוֹתֵר. אָבֵל זֶה מִשְׁנֵה מִכְּלָם, שֶׁכָּל גּוֹפּוֹ נְטִמָּא מִבְּגָנִים וּמִבְּחוּיָו, וּנְפִשׁוֹ וְכָל נְטִמָּא. וְשִׁאֲרַת טְמֵאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לֹא נְטִמָּא אֲלָא גּוֹפּוֹ מִבְּחוּיָו בְּלִבּוֹ, וְלִכְּנֵן כְּתוּב הִדְלוּ לְכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפּוֹ, שֶׁמְחַלֵּף קִדְשַׁת רַבּוֹ מִשׁוּם אָפּוֹ, שִׁזְזוּהִי טְמֵאָה שְׁמִיטְמֵאָה חֶפֶל. כִּי כְּמָה נִחְשָׁב הוּא - כְּמָה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה וְדֵאִי נִחְשָׁב הוּא.

בֵּא וְרֵא, זֶהוּ רִגְזוֹ שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, חִצְד הָאֲחֵר, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנָה, שְׂרוּצָה הָאָדָם לְהִשְׁמֵר מִמּוֹנֵוּ וּלְהַפְרֵד מִעֲלָיו, וְעַל זֶה כְּתוּב (שְׁמוֹת לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָּךְ - כִּדִּי לְהִרְעֵ לָּךְ. וְכְתוּב אַחֲרָיו, אֵת חַג הַמִּצְוֹת תִּשְׁמֹר. תִּשְׁמֹר - זֶה צִד הַתְּקִדְשָׁה שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ, וְלֹא יִחְלֹף אוֹתוֹ בְּגִלְלַת חִצְד הָאֲחֵר. וְאִם יִחְלֹף אוֹתוֹ, הֲרֵי הוּא טְמֵא, וּמִטְמֵא לְכָל מִי שֶׁמִּתְקַרֵּב אֵלָיו

דְּכַתִּיב, (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דְבַרְי כֹּאֵשׁ נָאִם יְיָ. רִוּנָא דְרַבְּנָן בְּמִלּוֹ דְּאוּרִינְתָא. רִוּנָא דְרַבְּנָן לְמִיחָב יִקְרָא לְאוּרִינְתָא, וְכָלָא לְפִילְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי, לְכַד נְאָמַר (דברים ד) כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכֵלָהּ הוּא אֵל קָנָא.

אָבֵל אִי בְּמִלּוֹן אַחֲרֵינוּ, לֹא פִילְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵא, בְּגִין דְּבְכָל הַטְּאִים דְּקָא עֲבִיד בַּר נֶשׁ, לֹא אִיחָו בּוֹכְבִים וּמְזוֹלֹת מִמֶּשׁ כְּהֵא, וְאִסוּר לְקַרְבָּא בְּחֵדִיָּה דְּהֵא. וְאִי תִּימָא הֵא לְשַׁעֲתָא הוּי, דְּעֵבֶר וְהִרְר אַחֲרֵי. לֹא הֵי, דְּבִינּוּ דְאֵעֲקֵר קוּדְשָׁא דְנִפְשִׁיה מִנִּיה וּמִאֲחֵרֵיהּ, וְהוּא אֵל זֶר, מִקְפַּח הַהוּא אֲתֵר, אֲתֵתְקַף בֵּיה, וְלֹא שְׂבִיב לִיה. בַּר כִּד אֲתֵדְבִי בַר נֶשׁ מִכָּל וְכָל, וְעַקֵּר לִיה לְעֲלָמִיו, וְלְכַתֵּר אֲשַׁתְּדֵל לְאֲתֵתְקַשָׁא וְלְאִמְשָׁבָא קוּדְשָׁה עָלֵיהּ. כִּדִּין וְלֹאֵי דְאֲתֵתְקַדֵּשׁ. אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי, אֲתֵתְקַדֵּשׁ מִמֶּשׁ.

אָמַר לִיה תָּא חַזִּי, בְּשַׁעֲתָא דְאִיחָו עֵקֵר קוּדְשָׁה דְנִפְשִׁיה, וְשְׂרִיא בְּאֲחֵרֵיהּ הַהוּא אֵל זֶר דְאֵקְרִי טְמֵא, אֲסִתְאָב בַּר נֶשׁ, וְסֵאִיב לְמֵאֵן דְקָרִיב בְּחֵדִיָּה, וְהִיא קוּדְשָׁה עֲקֵרַת מִנִּיה, וְכִינּוּן דְעֵקֵרַת מִנִּיה זְמַנָּא חֲדָא, כְּמָה דְיַעֲבִיד בַּר נֶשׁ עוֹד, לֹא תִיתְּוֵב לְאֲחֵרָא.

אָמַר לִיה אִי חֵי, כְּמָה מִסְאִיבִין אִינּוּן דְמִתְדַבְּרָן. אָמַר לִיה שְׂאֵנִי מִסְאִיבֵי אַחֲרָא, דְלֹא יְכִיל לְמַעֲבֵד וְיִתִּיר. אָבֵל דֵּא שְׁנִיא מִכְּלָא, דְכָל גּוֹפָא סֵאִיב מִגּוֹ וּמִבְּרַ, וּנְפִשָׁא, וְכָלָא מִסְאִיב. וְשִׁאֲרַת מִסְאִיבֵי דְעֲלָמָא, לֹא אִיחָו אֲלָא גּוֹפָא לְבַר בְּלַחֲדוּדֵי, וּבְגִין כִּד בְּתִיב הִדְלוּ לְכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפּוֹ, דְאֵחְלַף קוּדְשָׁה דְמֵאֲרִיָּה בְּגִין אָפּוֹ, דְדֵא אִיחָו מִסְאִיבֵי דְמִסְאִיב כְּלָא. כִּי כְּמָה נִחְשָׁב הוּא. כְּמָה בּוֹכְבִים וּמְזוֹלֹת וְדֵאִי נִחְשָׁב אִיחָו.

תָּא חַזִּי, הֵא אִיחָו רִוּנָא דְאִיחָו בּוֹכְבִים וּמְזוֹלֹת, סְטֵרָא אַחֲרָא, כְּמָה דְאֵמַרְנָה, דְבַעֲי בַר נֶשׁ לְאֲסִתְמַרָא מִנִּיה וְלְאֲתֵתְקַשָׁא מִעֲלָיו, וְעַל דֵּא כְּתִיב (שְׁמוֹת לה) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָּךְ: בְּגִין לְאִכְבָּאֵשׁא גְרַמְדָּה. וְכְתִיב בְּתִרְיָה אֵת חַג הַמִּצְוֹת תִּשְׁמֹר. תִּשְׁמֹר: דֵּא סְטֵרָא דְקוּדְשָׁה, דְבַעֲי בַר נֶשׁ לְנִטְרָא לִיה, וְלֹא יִחְלַף לִיה בְּגִין סְטֵרָא אַחֲרָא. וְאִי יִחְלַף לִיה הֵא אִיחָו מִסְאִיב, וְסֵאִיב לְכָל מֵאֵן דְקָרִיב בְּחֵדִיָּה.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמרו זוהר על הפרשה

תורה פה

לו. והמדרגה רעה היא מדה הפעם, שעלידידיה מנסיד ומאבד הממונן הראוי לו. כי בבחינת שרש ההשתלשלות שמשתלשל הממונן, ממקום שמשתלשל משם, הוא בחינה אחת עם הפעם ממש. ועל כן הפעל דבר, בשרואה שמשתלשל ויורד שפע לאדם שיהיה לו ממונן, אזי יורד ומזמין לו פעם, ועושה לו מבחינת ההשפעה והשתלשלות שיוורד אליו שיהיה לו ממונן, עושה לו ממונן פעם. כי הפעם הוא ממש בחינה אחת וענין אחד עם הממונן, במקום שרש ההשתלשלות, ואין ביניהם שום הפרש, כי שניהם יורדים מגבורות, ונמשכין במקום אחד ממש, בבחינת (אויב לו): מצפון זהב ואתה; ובתיב (ירמיה א): מצפון תפתח הרעה; הינו בחינת פעם, כמו שכתוב (קהלת יא): והסר פעם מלבך והעבר רעה מבשרך. כי הממונן והעשירות הוא בחינת חומה, כמו שכתוב (משלי יח): הון עשיר קרית עוז וכחומה נשגבה וכו'. והפעם הוא קלוקל חומה, כמו שכתוב (שם כח): עיר פרוצה אין חומה, איש אשר אין מעצר לרוחו. והפעל דבר, בשרואה שיוורד לאדם השתלשלות שפע של ממונן, שהוא בחינת חומה כנ"ל, אזי הוא עושה לו מזה ההשתלשלות פעם, שמוזמין לו דבר לכעם, ונתקלקל בחינת החומה על ידי הפעם כנ"ל, כי הפעם והממונן הם בחינה אחת בשרש ההשתלשלות כנ"ל, ועל כן בקל מהפך לו ההשתלשלות שפע של ממונן, שהוא בחינת חומה, לכעם, שהוא הפך החומה, ועושה לו מחומה חמה, שמהפך הממונן לכעם כנ"ל. כי תחלת שרש השתלשלות הממונן, הוא מקום שהנפש באה משם, בבחינת (דברים כד): ואליו הוא נושא את נפשו, הנאמר על ממונן

כל הנפשות תאביב ומתאווים לממונן, ולא לממונן בלבד מתאווים ואוהבים אותו, אלא אפלו להאדם שיש לו הממונן, דרך בני אדם למשך אליו ולאחב אותו, מחמת שיש לו ממונן, כמו שאנו רואין בהוש, וכמו שכתוב (משלי יד): ואוהבי עשיר רבים. וזה מחמת שהנפש באה ממקום עליון, שהממונן בא ומשתלשל ומתהווה משם. כי בודאי התחלת המקום שמשתלשל משם הממונן, הוא בודאי בחינת קדשה ושפע קדש, ואחר כך נתגשם למטה, בדרך ההשתלשלות, ונתהווה ממונן. ועל כן הנפש תאבה לממונן, מחמת שהנפש באה ממקום שהממונן בא משם. אך צריך לבלוי להתאווה להממונן, כמבאר בכר כמה פעמים גדל גנות תאוות ממונן, רק להתאווה ולאחב המקום שהממונן בא ומשתלשל משם כנ"ל. ובבחינה זו רבי מכבד עשירים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עירובין פו). מחמת שיש להם ממונן שהוא בא ממקום גבוה כנ"ל:

ודע, שראוי שכל ישראל יהיו להם ממונן, אף יש מדה אחת שמספרת ומאבדת מהם הממונן, והיא מדה רעה מננה, שמשה מאד להנצל ממנה. ואפלו אם ירצה אחד להנצל ממנה, ובפרט בשביל תאוות הממונן, כדי שלא תפסיד לו את הממונן, עם כל זה המדרגה רעה הזאת מתגברת עליו ביולדתו ובקטנותו, ועלידידיה מנסידת ממנו הממונן שהיה ראוי שיהיה

שֶׁל שְׂכִיר יוֹם, וּכְמוֹ שְׂכֵתוֹב (אִיכָה ה'): בְּנַפְשָׁנוּ נִבְיָא לְחֻמְנוּ, וְעַל כֵּן הִנֵּפֵשׁ
מִתְאַהֵה וְתָאֵב לוֹ כְּנַ"ל. וְעַל יְדֵי כַּעַם מְאֻבָּד נַפְשׁוֹ, בְּכַחֲמֵת (אִיּוֹב יח): מוֹרָף
נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ, כְּמוֹבָא בְּהַר (תְּצוּחַ דָּף קפכב):

וְדַע, שְׂאֵפְלוֹ אִם כָּבֵד הִנְיָע לוֹ הַשֹּׁפֵעַ, וְנִתְהוּהָ מִמְּוָה מִמוֹן, וּכְבָר יֵשׁ לוֹ
הַמְּמוֹן, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הוֹמָה כְּנַ"ל. עַל כֵּן זֶה, לְפַעְמִים הַפַּעַל דְּבַר מְגַרָה אוֹתוֹ
בְּכַעַם גְּדוֹל כֵּן כֵּף, עַד שֶׁמִּפְסִיד וּמְאֻבָּד מִמְּוָה אֵפְלוֹ הַמְּמוֹן שֵׁשׁ לוֹ כְּבָר.
אִף שֶׁהָיָה רֹאזִי שְׂלָא יוֹכֵל אֵז לְהַפְסִיד לוֹ הַמְּמוֹן עַל יְדֵי הַכַּעַם, מְאֻהַר שְׂכָבֵר

נִתְהוּהָ מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַשֹּׁפֵעַ מִמוֹן, וְשׂוֹב אִי אֶפְשָׁר לְהִתְהַפֵּךְ לְכַעַם, וְאֶדְרָבָא
הַמְּמוֹן שֵׁשׁ לוֹ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הוֹמָה, רֹאזִי שִׁנְיָנָ עָלָיו שְׂלָא יוֹכֵל לְהַפְסִיד לוֹ
וְלְחַמְיָן לוֹ כַּעַם, שֶׁהוּא הַכֵּף בְּחֵינַת הוֹמָה. עַל כֵּן זֶה, יֵשׁ כֵּן כֵּף הַפַּעַל דְּבַר
לְהִתְגַבֵּר עַל הָאָדָם בְּכַעַם גְּדוֹל כְּלָכָה, שֶׁיִּפְסִיד מִמְּוָה אֵפְלוֹ הַמְּמוֹן שֵׁשׁ לוֹ
כְּבָר. כִּי בְּשֶׁהַמְּמוֹן יוֹרֵד לְאָדָם, הוּא בְּכַחֲמֵת (תַּחֲלִים קיז): כֵּרָף נִתָּן לִירְאָיו.
וְהוּא מִחֻפְכּוֹ לְכַעַם, וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה מוֹרָף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ כְּנַ"ל. הַשֵּׁם יְשַׁמְרֵנוּ

וְיִצְוֵנוּ מִמְּוָה הַמְּגַרָה הַזֹּאת, אֲמֵן בְּן יְהִי רַצוֹן:

<h2>פירוש נחל זהר</h2>	
לכל מאמר הוהר על פי ההקדמות בליקוטי מוהר"ן	

אליו שוב. והלימוד הנכון הוא על פי הקדמתו הקדושה כזה המאמר הנ"ל. והוא כי
כמו שרבנו הקדוש אמר כי איש אינו מבין את הוהר האומר כי אין תשובה על פנים
הברית ורק הוא יודע הפירוש ובאמת אין דבר העומד בפני תשובה, כן הדבר כאן,
הוא בעצמו הניסיון השני אחרי הכעס מה ניתנה ראשית לכתוב ולגלות דברים
קשים אלו אשר בוהר על איבוד הנשמה לכלי שוב, ומה שהושב שאיבד נשמתו לנצה
ח"ו ומתייאש, זה הוא בעצמו ניסיון גדול לכל יתיאש, אלא ידע שאין דבר העומד
בפני תשובה ותפילה כענוה וירחה על עצמו ויעורר רחמי שמים עליו בתפילותו
שיהויר לו ה' נשמתו, ושווע תפילה יחום וירחה עליו ויהדש מעשה בראשית ויפח
נשמת חיים כבתחילה אמן. והנה יש לומר כאמור שריבנו הקדוש מרמו וזאת
באומרו על דבר הילדות והקטנות, ראשית שיש לו להוות אם הוא גם עתה נמצא
בקטנות המחוייך שהוא סיבה לרדיפת הכבוד הגאווה והכעס, כי רוצה באמת להשיג
אור כבוד נשמתו העליונה אשר שורשה במקום עליון כאמור, אך דורש זאת בקטנות
המוחיין עד שבא לידי כעס, אך יש לומר שיעיקר כוונת רבינו לרמו מרהוק, כי כשם
שילד לפני הגיעו לגיל הבר מצווה הרי עדיין אין לו נשמה ורוח אלא נפש, ואין לא
דעת שהיא הנשמה, ומגיע כמעט בשוגג הקרוב לאונם לידי כעס, אך ידוע מן האר"י
הקדוש כספר הגלגולים כי השוגג בגלגול זה היה מויד בגלגול קודם, וניתנת משמים
הודמנות לתקן, ומאחר והילד הקטן אשר בעל כורחו כועס בשוגג ויכול להפסיד
הממון לעתיד, והרי זה מורה שאולי היה מויד בגלגול הקודם ואיבד נשמתו ככעסו
ולא פעל בתשובה מאהבה ויראה להשיב נשמתו, עד שהוצרך להתגלגל שוב ונתנה
רשות לבעל דבר להביאו לידי כעס בקטנותו. אמנם אף על פי כן בהגיעו ל"ג שנים
ניתנת לו נשמתו כ"ג מידות של רחמים, נמצא שכן חורה נשמתו בסופו של דבר
והוא מורה שבאמת כן גם עתה לאחר שכעס בכגרותו בעת קטנות המחוייך, בכל
זאת יכולה לחזור לו נשמתו אם ירצה להיות בר מצווה לחדש הקשר והצוותא עם
ה' יתברך ועם נשמתו האבודה. ובעיקר על ידי המצוות התפילה כנ"ל שיאמין מ"יג
מידות של רחמים של ה' יתברך המרחם עליו ומשאיר לו הבחירה לעבוד על מידת
הענוה לבטל העבודה זרה שבו ולהחזיר לעצמו נשמתו הטהורה. והכן היטב.

את חג המצות תשמור, רבי יהודה פתה, וכו' עד סוף המאמר כנ"ל – את חג המצות
תשמור, הנה חג המצות הוא זכר ליציאת מצרים ובכלל זה ביות מצרים, והוא ממון
רב וניצוצות הקדושה שהוציאו ישראל משם, וכן ביות חים. וזה הצינור של שמירת
חג המצות, ובעיקר אכילת המצה שהוא לחם עוני וענוה הפך החמץ הטופח
שהוא בחינת גאווה שהוא שורש מידת הכעס, שיש להתרחק מכל שמץ גאווה וכעס
המפסיד הממון, ולכן שמירת חג המצות הוא גם בא לרמו כי יש לשמור ולזכור
קבלת שפע הממון במצרים, על ידי שניצלו ישראל מן הכעס וההמה המפסיד הממון,
וכן גם בעת קריעת ים סוף הייתה הסכנה של איבוד הממון, שהחומה של חים, שהיא
כחומה נשגבה של הון העשיר, תתהפך ח"ו לבחינת עיר פרוצה אין חומה איש אשר
אין מעצור לרוחו, בחינת כעס כמובא בתורה הנ"ל. כי היה קטרונו על חים הללו
עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה של גאווה היכולה להוליד כעס בפועל
ולתפך החומה לחמה, וזה דייקא בעת ביות חים, כי הממון והכעס שורש אחד להם
בגבורות. ולכן בא רבי יהודה לדבר בגנות מידת הכעס המפסיד הממון והנשמה
וכמה צריך להיזהר ממנה, כי הזיקה גדול מאד לאדם כפי שיבואר לקמן בדבריו.

והנה רבינו הקדוש בכל מאמריו הקדושים בדרך כלל מוגלה עצות עמוקות ונפלאות
בתוך דרשותיו, וכאן בתורה הנ"ל לכאורה אין עצה ואין תושייה, מלבד מה שמסים
בלשונו: **"השם ישמרנו ויצילנו ממנה המגפה הזאת, אמן בן יהי רצונו"**, שלכאורה
מוכח מדבריו שאיש שום דרך להינצל ממידת הכעס הבאה מקטרונו הבעל דבר הרוצה
להפסיד ממון איש ואפילו בילדותו וקטנות דעתו, אלא על ידי תפילה לה', שהיא
אמנם עצת העצות. ואם זו העצה היחידה שנותן, אם כן מה צורך לרבינו לבאר
מהות שורש הממון והכעס ששורש אחד להם כנ"ל וכן הניסיון שיש בזה שכמעט
שלא יוכל לעמוד בו כנ"ל, הרי די אם היה אומר בקצרה שאדם תמיד צריך להתפלל
להינצל מן הכעס. ועוד יש לשאול מה הטעם שריבנו מפרט כי הבעל דבר פועל
אף בזמן ילדותו וקטנותו להביאו לידי כעס להפסיד לעתיד בעת בגרותו הממון,
אלא שיש לומר שריבנו מרמו לנו על רחמי ה' וכן מלמדנו להקדים תרופה למכה,
התרופה היא התפילה והמכה היא הכעס והאיבוד הממון. ובעת שיראה בעצמו
שמתחיל להתעורר בו הכעס עד שיכול לבא לידי פעולה אכזרית מתוך כעסו עד
שיאבד הממון, יזהר, ישמור ויזכור את חג המצות כנ"ל, את חג הפה סח בתפילה
כנ"ל וידע שעתה ממש הוא עת רצון לתפילה הנקראת רחמים, שהוא הפך הכעס,
וכן יש בעצם מהותה של התפילה תיקון למידת הכעס והיא מידת הענוה והביטול
לה' יתברך, לכן עתה בעת צמיחת חולי הכעס הבא מן הגאווה, יוכל דייקא לתפך
הגאווה והכעס היוצא ממנה לענוה ורחמים ושפע ממון על ידי התפילה לה' שיציל
אותו, שהרי זו ענוה לדעת כי לו עצמו אין כוח והייל להינצל ממידה רעה זו לולא ה'
ירחמנו. נמצא כי יש בדברי רבינו שתי עצות עיקריות, האחת שירגיל עצמו לשמור
ולזכור כי עתה בעת צמיחת הניסיון של הכעס, הדבר מורה כי שפע ממון עתיד
לבוא אליו והוא עלול להפסידו ח"ו ויזכר בשורש הממון שהוא קדושה ושפע קדוש,
שהוא מקום עליון אשר נפשו באפו כמובא כאן בוהר אשר הביא רבינו, ועל ידי זה
ונפשו, בכחינת מורף נפשו באפו כמובא כאן בוהר אשר הביא רבינו, ועל ידי זה
דייקא יתעורר לקיים, בעת המסוגל, העצה השנית, היא התפילה כנ"ל. וגם אם ישכה
ולא ישמור ויזכור בכל פעם חג ומעגל הניסיון של "שמירת המצה וביטול החמץ"
הנ"ל ומהותו, ויזכור שאם יכעס ח"ו יאבד נפשו עד כדי שאומר כאן הוהר כי לא
תוכל לחזור אליו יותר כבראשונה, ואם כן ח"ו אבדה תקותינו, אלא שעתה מגודל
בהלתו איך גרם לעצמו ולסובבים אותו ואת הרעה והטומאה כי פנה אל האלילים,
אוי אדרבא לא יתיאש ודייקא יתעורר גם לאחר מעשה בראותו שפלותו שבגאוותו,
ויתפלל לה' יתברך בלב שכור כענוה שהיא הפך הכעס, ויבקש ה' עני בפתח שינצל
להבא. ובעת שיעורר רחמי שמים, לא יבצר מה' דבר, ויהויר לו נשמתו. שהרי
בתפילותו וענוה שבו ביטל העבודה זרה שבו.

והנה רבי יהודה בא לדרוש ולפרש הפסוק הנ"ל חדלו לכם מן האדם אשר נשמה
באפו כי במה נחשב הוא, והיינו במה של עבודה זרה שהוא הכעס. ואומר כי מזהיר
הפסוק להשמר מבני אדם שנמו דרכם משורש נשמתם שבקדושה מצד הגבורה
קדושה אשר בצד צפון אשר שם שורש הממון גם כן. ונמו לצד גבורת הכעס
המטמא כעבודה זרה כל גופו וכן גוף ונשמת המתחבר לזה הכעס. אך מבאר גם
כן כי כנגד הכעס הרוחה ישנה ריתחה דאורייתא של החכמים כבוא אש הגבורה
של התורה אשר בתוכם למען כבוד ה' יתברך. כי התורה גם ניתנה מן הגבורה
שהיא שורשה.

ועוד מבאר כי **הקב"ה ברא את האדם עשה אותו ברמות עליונה**, והיינו דומה
לדמות הספירות העליונות, כי האדם משתלשל ומתהווה מזה השורש העליון וכן
הממון הבא אליו הוא דמות לשפע שהספירות מקבלות האור בתוכן. ונפח בו
נשמה הכלולה מנפש רוח נשמה, העליונה מכולם היא הנשמה שהיא כוח עליון
לדעת ולשמור ציווי הקב"ה, כי אם שומר דעתו שהיא נשמתו מן הקטנות הגאווה
הכעס והחמץ אזי יש לו דעת וכוח להתחבר לאור העליון שבמצוות, שהרי גם הן
משתלשלות מזה המקום העליון של דמות עליונה, כי יש תרי"ג מצוות כנגד תרי"ג
אברים שבאדם ואדם עצמו דומה לאדם העליון והספירות העליונות שיש להם דמות
קומת אדם רוחני. אך אם הנשמה הקדושה ודעתו העליונה נופלת למקום הגאווה,
שיאנו יודע את קונו ועושה עצמו עבודה זרה כאילו הכל צריכים לשרתו, וכוחו עוצם
ידו עושה לו חילו, עד שמגיע לידי כעס והרוץ אף וחמה מפני שלא עושים רצונו,
אזי הופכת נשמתו ודעתו, וכן מאחר והנפש ורוח מאוהדים בנשמה לכן נטמא כל
גופו. ומן המתחבר אליו נטמא. אך אם כאמור ילמד לשמור ולזכור את חג המצות
ואור הנשמה העליון שבה כנ"ל ולזהות הקטנות והניסיון בתחילה מרם יהיה כרוח
פריצים שאין לה מעצור, אזי יקיים הפסוקים המסוכים, **אלהי מפכה לא תעשה לך**, לך
דייקא שלא יעשה עצמו במה לעבודה זרה על ידי הכעס, אלא יקיים הפסוק הנסמך
לו, **את חג המצות תשמור כנ"ל** ויעשה תשובה ויתפלל כנ"ל **"השם ישמרנו ויצילנו**
ממנה המגפה הזאת, אמן בן יהי רצונו"

והוא חיוק גדול הנרמו בדברי רבינו, במה שהזכיר הכעס בעת הילדות והקטנות
כנ"ל שכמעט ואנום הוא, כי הלומד את הוהר ללא דעת רבינו, יכול להיות שתיחלש
דעתו מאד בזכרו נפילתו במידת הכעס ואיבוד נשמתו, וחי' יתיאש מן התשובה
ואדרכא יתרבה הכעס מרוב תסכולו על עצמו, על שלא עמד בניסיון וברגע קמ של
חוסר ישוב הדעת איבד נשמתו היקרה מאלפי זהב וכסף ופנינים ולא תוכל לחזור

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא בולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקומים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זה, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם להחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. בעם מויק הפרנסה והעשירות מאד מאד. ותדע, שפשיחיצר מסית אותך לבעם, תדע שבזאת השעה משפיעין לך מלמעלה אינחו סך ממון, והינצר רוצה לקלקל זאת ההשפעה עלייך הפעם שהימין לך, שהוא מויק את ההשפעה של העשירות. ואפלו אם כפר יש לו ממון, ויבול לאבד אותו עלייך הפעם:
- ב. עלייך גארה בא עניות:
- ג. עלייך קלקול השפע של העשירות שבא עלייך הפעם, עלייך זה נפגם שמו ונפשו. אכל פשומר את עצמו מבעם, וכשבא לאיזה בעם הוא מתגבר על יצרו ומאריף אפו וכובש פעמו, עלייך זה זוכה לעשירות. ועלייך זה מגדיל שמו ונפשו וזוכה לשם טוב, וכל הנפשות תאבים להכלל בנפשו. וזוכה לקרב נפשות הרבה להשם יתברך, שזה עקר כבוד השם יתברך:

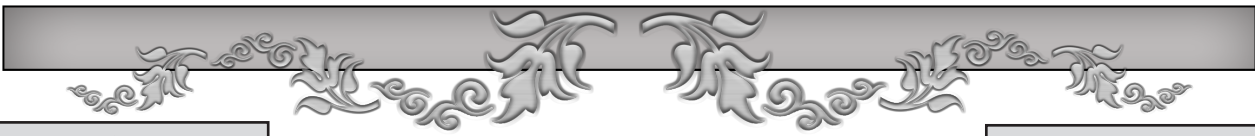
תפילה על פי הלימוד

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלקי אבותינו, שתרחם עלי ברמיקד הרבים, ותטיב עמי בטובך האמתי, ותצילני ותשמרני תמיד מעון הפעם הקמור מאד. פי אתה ידעת פי מדה הרעה הזאת של פעם וקפדות נתאחזה בנו מנעורינו, וכבר הרגלתי בעון זה מאד, ועברתי ושניתתי ושלשתי בו כמה פעמים אין מספר, עד שנעשה לי כהתר. ואתה יודע גדל עצם הפגמים שפגמתי עלייך העון הקמור הזה של הפעם, שהוא אל זר עבודה זרה ממש, כמו שכתוב, לא יהיה כד אל זר ולא תשתחוה לאל נכר. ועלייך זה טורפים הנפש ממש, כמו שכתוב, טורף נפשו באפו. ושאר כל הפגמים העצומים הנעשים עלי ידיוה בכל העולמות. "ה' אלוקים אתה ידעת", ובעונותי הרבים איני יודע שום דרך איך להציל נפשי מעון הקמור הזה, אשר הרגלתי בו מאד מאד. רבוננו של עולם, טוב ומטיב לכל, הום וחמל עלי, ולפדני דרכי טובך, באפן שאזכה לאחו במדותיך הקדושים להיות טוב לכל תמיד, ולשבר מדת הפעם והחרון אף והקפדות לנמרי שלא יהיה בלבי שום צד פעם כלל. ובכל עת

שירצה היצר להסית אותי לבעם חס ושלום, אזכה לדעת ולהאמין באמונה שלמה, שבשעה זו רוצים להשפיע לי עשירות גדול, והינצר הרע רוצה לקלקל חס ושלום זאת ההשפעה של העשירות ולעשות ממנה פעם ולקרב את נפשי חס ושלום עלייך, ועלייך זה אזכה להתחזק ולהתגבר לשבר ולכחל הפעם לנמרי ולהפך הפעם לרחמנות. ואזכה עלייך זה לעשירות גדול דקדשה, שהוא שרש הנפשות, ולא יהיה שום פח להפעל דבר לקלקל השפעת העשירות חס ושלום, עלייך הפעם והחמה חס ושלום, רק נזכה שימשך עלינו החומה של עשירות, כמו שכתוב, הון עשיר קרית עזו וכהומה נשגבה במשפיתו. והחומה של עשירות תגן עלינו ותשמרנו מפל מיני כעם וחקמה, שהיא עיר פרוצה אין חומה, כמו שכתוב, עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצר לרוחו: רבוננו של עולם, אתה יודע כמה וכמה אבדתי בלי שעור עלייך הפעם, כמה נפשות אבדתי, כמה עשירות דקדשה אבדתי, בכמה וכמה עולמות פגמתי עלייך. רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, מחמת בלבול עכירת

דעתי, מתעורר ומתגבר הפעם והקפדות בכל פעם, עד אשר יתחמין לכבי בעקמימות גדול ומכלבלל אותי מאד מאד ואיני יודע מה לעשות. ובעונותי הרבים, דעתי קצרה לסדר תפילתי לפניך להצילני מעון הקמור והנורא הזה, אשר על ידו נטרדו כמה אנשים משני עולמות, רחמנא ליצלו, באשר אתה ידעת, ואיני יודע מה לדבר פי אם הושיעני, הושיעה הפלך, הושיעה אבי אדוני, מלפי ואלקי. זכני לשבר ולכחל מדת הפעם לנמרי מאתי, זכני לעשירות דקדשה שהוא שרש הנפשות. עורני לשבר תאות ממון בשלמות ולא אכסף ולא אחמד הפמוז כלל, מפל שפן שלא אחמד ממון אחרים כלל, רק אזכה לכסף לשרש הנפשות דקדשה. ואזכה לכבוד עשירים כרצונך הטוב, וכל אהבתי להעשירים וכל הכבוד שאחלק להם הפל יהיה לשם שמים באמת, בשביל קדשות שרש הנפשות אשר אתה משפיע עליהם, אשר משם מקבלים עשירותם. ולא יהיה לי שום תאוה לממון הגשמי כלל, רק לשמוך ולזכרך התאוה נפשי תמיד:

לעילוי נשמות
מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה

להצלת שמעון בן רמונה רוחמה, ולדוע של קיימא
וכן לרפואה שלמה רחל בת מויל ורמונה רוחמה
בת שמחה

לעילוי נשמת מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה

לרפואת חיה ליאורה
בת פטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה